

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 35. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: onsdag den 13. juni 2018
Tidspunkt: kl. 10.00
Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Kenneth Kristensen Berth (DF), næstformand, Jan E. Jørgensen (V), Henrik Dahl (LA), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Nikolaj Villumsen (EL), Christian Poll (ALT) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen, sundhedsminister Ellen Trane Nørby og miljø- og fødevarerminister Jakob Ellemann-Jensen.

FO Punkt 1. Rådsmøde nr. 3625 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – socialpolitik) den 21. juni 2018
EUU alm. del (2017-18) – bilag 742 (kommenteret dagsorden)

Beskæftigelsesministeren ville forelægge mødet i Rådet for beskæftigelse og sociale anliggender den 21. juni. Der var tale om en usædvanlig tung dagsorden med flere større sager. Tre af sagerne var til forhandlingsoplæg: forordning 883, orlovsdirektivet og arbejdsvilkårskonferencen. Sagerne om arbejdsmarkedsagenturet og det europæiske semester var til orientering.

Ministeren ville i øvrigt forelægge to sager på vegne af børne- og socialministeren og henviste desuden til det tilsendte samlenotat.

Formanden oplyste, at børne- og socialministerens fravær skyldtes en udenlandsrejse.

FO 1. Forordning 883

– *Generel indstilling*

KOM (2016) 0815

Rådsmøde 3625 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2016) 0815 – bilag 15 (Beskæftigelsesministeriets brev vedrørende tal for sammenlægning og eksport af dagpenge til EU)

KOM (2016) 0815 – bilag 14 (kopi af BEU alm. del - svar på spm. 369 om børnepenge for EU-borgere)

KOM (2016) 0815 – bilag 13 (notat og fællesbrev til kommissær Marianne Thyssen)

KOM (2016) 0815 – bilag 12 (Kommissionens svar på Folketingets udtalelse)

KOM (2016) 0815 – bilag 11 (Kopi af BEU alm. del - svar på spm. 323 om indeksering af dagpenge)

KOM (2016) 0815 – bilag 9 (Folketingets udtalelse)

KOM (2016) 0815 - svar på spm. 1 om, hvorfor et stort flertal af medlemslande ved behandlingen af de tekniske ændringer af lovvalgsbestemmelserne har afvist forslaget om indsættelse af henvisning til udstationeringsdirektivet, fra beskæftigelsesministeren, kopi til udenrigsministeren

KOM (2016) 0815 – bilag 1 (faktaark om koordinering af social sikring)

EU-note (16) – E 18 (EU-note af 2/2-17)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 337, senest behandlet i EUU 1/12-17)

Beskæftigelsesministeren: Det er en sag, vi løbende har drøftet her i Europaudvalget, og det er en sag, der har påkaldt sig stor politisk interesse. Og det er også en sag, som fortjener stor politisk interesse.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet til enighed om det samlede forslag. Efter forskellige dele af forslaget er behandlet på forskellige rådsmøder, skal der nu opnås enighed om det samlede forslag.

Det bulgarske EU-formandskab har senest taget hul på drøftelserne om arbejdsløshedsydelse. Det er et af regeringens prioriterede områder.

Fra dansk side fik vi et par væsentlige danske fingeraftryk med i Kommissionens oprindelige forslag.

For det første et krav om en 3 måneders karenperiode, før man kunne tælle de perioder med, man havde arbejdet i et andet EU-land for at få ret til dagpenge. For det andet at der ikke er en afledt ret til forældreorlovsydelse. Det betyder, at barseldagpenge kun skal udbetales til den person, der rent faktisk arbejder i Danmark og ikke til f.eks. en ægtefælle, der ikke arbejder i Danmark.

Det er væsentligt, at der er en vis tilknytning til Danmark, før der gives adgang til danske velfærdsydelse.

Spørgsmålet om, at der ikke er afledt ret til forældreorlovsydelse, er med i formandskabets kompromisforslag og nyder bred opbakning.

På andre områder gik Kommissionens oprindelige forslag i en forkert retning. Noget af det har vi fået rettet op på under forhandlingerne i Rådet. Det andet kommer jeg tilbage til.

Lad mig nævne forslaget om eksport af arbejdsløshedsdagpenge, det vil sige den periode, hvor man kan tage sine dagpenge med til udlandet, når man søger jobs i andre lande. Her lægger kompromisforslaget op til, at vi kan bevare status quo i Danmark på 3 måneders eksport, selv om Kommissionen havde ønsket 6 måneder med mulighed for forlængelse. Det er også en sag, vi tidligere har diskuteret her i udvalget, og som ikke mindst Jan E. Jørgensen har haft en del spørgsmål til.

Der er også en række punkter, hvor forhandlingerne er gået i den forkerte retning. Et flertal af EU-landene ønsker, at der kun skal være 1 måneds karenperiode. Lad mig give et eksempel: Helmut kommer til Danmark fra Tyskland. Efter at have arbejdet 1 måned i Danmark, vil han med de foreslåede regler kunne tælle perioder med fra tidligere arbejde i f.eks. Tyskland på 11 måneder og dermed få adgang til danske dagpenge. Det er en for kort periode til, at man opnår en reel tilknytning til det danske arbejdsmarked. Det er vi ikke tilfredse med.

I forhold til adgang til arbejdsløshedsydelse for grænsearbejdere har kompromisforslaget også bevæget sig i en forkert retning. Det handler om reglerne for, hvem der skal udbetale arbejdsløshedsdagpenge og andre sociale ydelser til en arbejdsløs, der f.eks. bor i Sverige, men senest har arbejdet i Danmark.

Kommissionen foreslog, at seneste arbejdsland skal være ansvarligt efter 12 måneders beskæftigelse. I det nuværende kompromisforslag lægges der op til, at seneste arbejdsland allerede skal udbetale ydelserne efter 3 måneder. Det vil skønsmæssigt koste Danmark ca. 163 mio. kr. i forhold til i dag, hvor ledige grænsegængere skal have ydelserne fra bopælslandet. Det er dyrt, og det er på ingen måde rimeligt.

Endelig har regeringen presset hårdt på for en indeksering af børnechecken. Det indgår desværre ikke i kompromisforslaget.

Vi startede med at stå ret alene med den dagsorden. Der er så sket det igennem det seneste år til halvandet, at vi har nu fået Tyskland, Irland, Østrig og Holland med om bord. Vi har holdt en lang række møder med disse lande. Det er et skridt i den rigtige retning, men som det ser ud nu, er det ikke et stort nok skridt i den rigtige retning.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg vil kæmpe for indeksering til det sidste på selve rådsmødet og i de efterfølgende forhandlinger med Europa-Parlamentet. Der skal være en forhandling med Parlamentet, og derfor er det selvfølgelig også afgørende, hvordan de forskellige grupper stiller sig.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at det ser yderst vanskeligt ud, da der er stor modstand fra mange lande og fra Kommissionen. Jeg har gentagne gange diskuteret dette emne med kommissæren for området, Marianne Thyssen, uden at det desværre ser ud til at have haft den ønskede virkning.

Samlet set må vi erkende, at det ser ud til, at formandskabet kan samle et flertal bag sit kompromisforslag – et kompromisforslag, der ikke går Danmarks vej. Jeg har derfor svært ved at se, at vi skulle kunne stemme ja til den pakke, der er på bordet.

Der skal ske meget store ændringer i teksten og i forhandlingerne, hvis min holdning til det skal ændres. Både i forhold til indeksering af børnecheck og reglerne om dagpenge – særlig når det gælder karenperioden og grænsegængere. Det er vigtige temaer.

FO Jeg vil gerne understrege, at regeringen i forhandlingerne har lagt afgørende vægt på at fremme centrale danske politiske og økonomiske interesser i forhandlingerne, idet det vil indgå i regeringens samlede vurdering, om det med den nye forordning vil blive muligt at:

- indeksere børnecheck til børn bosat i andre EU-lande,
- fastholde forslaget om arbejde i 3 måneder, før man kan få dagpenge,
- adgangen til eksport af dagpenge med henblik på at søge job i udlandet ikke udvides,
- reglerne om dagpenge til grænsegængere ikke ændres, og
- fastholde forslaget om, at der ikke gives afledt ret til barseldagpenge ved forældreorlov.

Regeringen vil på den baggrund stemme nej til forslaget, hvis forhandlingsresultatet ud fra en samlet vurdering af både de politiske og de økonomiske interesser ikke i tilstrækkelig grad afspejler centrale danske interesser.

Christian Poll kunne ikke bakke op om forhandlingsoplægget. Grundlæggende støttede partiet formålet med revisionen, nemlig at styrke vandrende arbejdstageres ret til fri bevægelighed, retssikkerheden og en lige og retfærdig fordeling af finansielle byrder mellem medlemslandene. Partiet ønskede et indre marked, hvor også de faglige og sociale rettigheder vægter højt, og mente, at forslaget til ændring af direktivet var et skridt i den retning.

Kenneth Kristensen Berth mente, at EU gik i den helt forkerte retning og på et område, der bør være national kompetence. Det var et frontalangreb på den danske arbejdsmarkedsmodel og et syvmileskridt mod den sociale union. Det havde et relativt bredt flertal i Folketinget tidligere ment, men nu agerede en del af det flertal anderledes i Europa-Parlamentet.

Kenneth Kristensen Berth fandt det i øvrigt forvirrende, at ministeren i sin mundtlige fremlæggelse lagde afgørende vægt på flere elementer, end det fremgik af det skriftlige forhandlingsoplæg. Det gjaldt alle tre sager til forhandlingsoplæg (punkt 1, 2 og 3 på dagsordenen). Det er vigtigt for udvalget, at der bruges formuleringer, som udvalget er fortroligt med – f.eks. betyder ”at lægge afgørende vægt på noget”, at hvis det kommer igennem, vil regeringen stemme nej. Flere steder havde ministeren i sit skriftlige oplæg fremført, at noget var afgørende for regeringen, men var det så det samme som at lægge afgørende vægt på? Kunne han være sikker på, at ministeren ville stemme imod forordning 883 i Luxembourg? Det var positivt, men det betød samtidig, at nogle af de initiativer, som regeringen havde stillet i udsigt – også indekseringen af børnechecken – ikke ville komme igennem. Det var dybt problematisk, og han opfordrede derfor regeringen til at følge den danske lovgivning: Vandrende arbejdstagere kan ikke uden videre få adgang til børnefamilieydelse.

Formanden mindede om, at det er det talte ord og dermed den mundtlige fremlæggelse af forhandlingsoplægget, der gælder.

Peter Hummelgaard Thomsen sagde, at alle tre forslag var alvorlige sager for Danmark og den danske arbejdsmarkedsmodel. Han kunne konkludere, at det var noget hovmodigt af den nuværende regering at afgive et løfte om indeksering af børnechecken i forbindelse med valgkampen i 2015. Man var nu langt fra at kunne indfri det løfte, og det var beklageligt. Flere af de ændringer, der var lagt op til – dagpenge til grænsegængere, karenstidspænder – var endnu mere alvorlige, og derfor skulle Danmark stemme nej til forordningen. Ville regeringen kun stemme nej, hvis alle de fem hovedprioriteter, som ministeren nævnte, ikke så ud til at blive opfyldt? Eller hvor lå den røde linje for at stemme nej?

Holger K. Nielsen mente, at ministeren i sin redegørelse var meget bastant på nogle punkter, men blødte op på afgørende punkter. Mandatet kunne altså være elastisk i metermål. Hvis der kom gang i en reel forhandling på rådsmødet, hvordan ville ministeren så håndtere situationen?

Nikolaj Villumsen ville have gjort det helt klart, hvad regeringen lagde afgørende vægt på. Forslaget gik stik imod det, som ministeren havde talt for: Som dansk lønmodtager skal man arbejde i 1 år for at optjene ret til dagpenge, så der er allerede med 3-månedersreglen tale om en urimelig forskelsbehandling mellem danske og udenlandske lønmodtagere. Regeringen ville altså være parat til at acceptere, at den blev opretholdt? Og havde regeringen droppet kampen for indeksering?

Jan E. Jørgensen fandt det imponerende, hvis regeringen skulle have lovet, at børnechecken ville blive indekseret – det ville kræve et løfte på vegne af andre. Danmark kunne ikke tvinge de andre lande til at skifte mening, men ikke desto mindre var det lykkedes at gå fra at være det eneste land, der talte for en indeksering af børnechecken, til at andre lande nu også var med ombord. Hvordan opfattede ministeren i øvrigt den danske opbakning til forslaget blandt de danske parlamentarikere, herunder i særlig grad de socialdemokratiske medlemmer af Parlamentet?

Beskæftigelsesministeren gjorde det klart, at de fem prioriteter fra regeringen skulle opfattes som en samlet pakke. Hvis ministeren skulle ende med at stemme ja, skulle alle punkter imødekommes. Det anså han for at være urealistisk, så der var altså ikke tale om et forsigtigt, men et klart nej.

Til Kenneth Kristensen Berth sagde ministeren, at forordninger er direkte gældende i dansk ret, og derfor vil også forordning 883 gælde, uanset hvad der står i den danske lovgivning. Han ville på ingen måde opgive kampen for indeksering, og det fortjente større politisk opmærksomhed. Det gode i processen var, at Brexit havde tvunget en diskussion i gang om en model for velfærdsydelse, og den brugte ministeren over for Kommissionen til at fastholde diskussionen. Det endte med et andet resultat for Storbritannien, men Danmark ville fortsat komme til at arbejde for indeksering. Han glædede sig over, at der var kommet større opbakning undervejs, men desværre var den ikke bred nok. Han ville ikke lægge skjul på, at han så på det med stor tristhed, at det ikke var lykkedes at komme længere.

Til Peter Hummelgaard Thomsen sagde ministeren, at han var i besiddelse af et eksemplar af den valgannonce, der blev bragt af Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti. Der stod, at et nyt flertal ville arbejde for at sikre en indeksering af børnechecken. Det havde man gjort, men måtte nu konstatere, at det arbejde ikke var lykkedes. Han var i øvrigt enig i Jan E. Jørgensens bemærkning om, at man var nødt til at se det i en europæisk sammenhæng. Ministeren håbede inderligt, at der i Parlamentet ville være opbakning og var bekymret over, at det danske socialdemokratiske medlem af Parlamentet Ole Christensen havde udtrykt modstand mod indekseringsmodellen. Det var ærgerligt, specielt fordi formanden for partiet, Mette Frederiksen, lagde afgørende vægt på indeksering. Han gik ud fra, at den socialdemokratiske gruppe i Parlamentet nu ville arbejde benhårdt for de synspunkter, der ville være indeholdt i det danske mandat.

Ministeren forsikrede Nikolaj Villumsen om, at Danmark fortsat ville kæmpe for de danske synspunkter. Han havde oversendt et notat, der redegør for, hvor meget dialog der havde været om spørgsmålet. Kommissær Marianne Thyssen var ikke positivt indstillet, og han havde fået flere kolde afvaskninger, fordi Kommissionen ikke mente, at indeksering var noget, man skulle forholde sig til. Han glædede sig over, at Tyskland også var aktive i sagen og var blevet det mere undervejs, men desværre var det ikke muligt at blokere for forslaget. Derfor var yderligere politisk aktivitet påkrævet.

Peter Hummelgaard Thomsen syntes, at det var noget søgt at pålægge Socialdemokratiet eller det ene socialdemokratiske medlem, der i en artikel i januar 2018 havde sagt, at han havde et andet synspunkt end gruppens linje skylden for det gigantiske nederlag, som Danmark var på vej ind i. Regeringen fremhævede selv, at man var nået videre, og at Tyskland, Irland, Østrig og Holland nu var med ombord. Vidste ministeren, om de lande ville gøre deres synspunkter gældende på mødet? Havde de givet udtryk for, at en god idé, og så i øvrigt ikke gjort så meget ved det?

Peter Hummelgaard Thomsen sagde, at hele debatten op til valget den 18. juni 2015 med den nuværende statsministers henvisning til østeuropæiske jordbærplukkere havde givet et klart indtryk af, at man lige kunne fikse, at der blev indført en indeksering af børnechecken. Socialdemokratiet havde helt tiden ment, at det ville blive vanskeligt. Han bakkede op om forhandlingsoplægget til at stemme imod forordningen 883.

Kenneth Kristensen Berth rystede på hovedet i undren over, at man i det hele taget skulle kæmpe for en indeksering af børnechecken, for børn, der ikke opholder sig i Danmark, skal ikke have børnecheck. Det var ham en gåde, hvorfor flere lande, som man umiddelbart skulle tro ville støtte det danske synspunkt, ikke var med på vognen. Det gjaldt f.eks. Sverige og Finland. Måske kunne ministeren fortælle det, hvis mødet blev lukket? Han gik ud fra, at ministeren havde haft kontakt til de lande for at gøre det klart, at de var ved at skyde sig selv i foden.

Idet ministeren gav udtryk for, at mandatet skulle bruges til at stemme imod forslaget, kunne han godt støtte forhandlingsoplægget. Han håbede, at ministeren ikke ville affinde

sig med kolde afvaskninger fra kommissæren, om end han gerne ville indrømme, at hun var lidt af en kold fisk.

Holger K. Nielsen troede, at ministeren arbejdede konkret og seriøst for synspunkterne, og derfor kunne Socialistisk Folkeparti godt støtte forhandlingsoplægget.

Nikolaj Villumsen syntes, at det var en katastrofe at høre, at gennemførelsen af forordningen øjensynligt ikke stod til at stoppe. Han forstod på ministeren, at regeringen ville stemme imod, hvis der skete udvidelser, som Kommissionen havde foreslået, hvis ikke indeksering kommer igennem. Den holdning bakkede Enhedslisten op om. Det er altså for sjældent, at regeringen står fast på sin holdning, så det var positivt, at den ville gøre det her.

Formanden gjorde opmærksom på, at der var mulighed for at lukke mødet for fortrolige orienteringer.

Beskæftigelsesministeren mente, at Peter Hummelgaard Thomsen fik det til at lyde, som om han nærmest ikke kendte til Ole Christensen; medlem af Arbejdsmarkedsudvalget i Parlamentet som den eneste dansker. Han havde altså indflydelse på området. Man kunne ganske vist ikke gøre det til hans hovedansvar, at Parlamentet sørgede for at imødekomme de danske synspunkter, men ministeren håbede, at den danske socialdemokratiske gruppe i Parlamentet kunne sætte gang i en diskussion om indeksering.

Ministeren mente, at koalitionslandene også ville rejse sagen på mødet i Luxembourg, men der var ingen garantier. På bilaterale møder med de enkelte lande havde der været en klar politisk opmærksomhed på punktet – ikke mindst fra Østrigs side, der havde forandret position og var blevet meget klare i mælet – også efter forskellige politiske udviklinger i landet. Tyskland, Irland, Holland, Østrig og Danmark stod tillige bag et fælles brev om indeksering.

Ministeren kunne ikke redegøre for den svenske og den finske position, men han havde drøftet sagen med dem. Han skulle ikke gøre sig til dommer over den finske og svenske holdning, men det var klart, at man fra dansk side forsøgte at knytte bånd for de fremme de danske synspunkter – ligesom det var tilfældet med arbejdsvilkårsdirektivet, hvor ministeren havde rakt ud efter sin svenske kollega.

Han var helt enig med Kenneth Kristensen Berth i, at man var inde på en skidt kurs. Af den grund ville han heller ikke putte med, at man fra dansk side ville stemme nej. Det mest skadelige ville være at prøve at undgå diskussionen. Ministeren bekræftede over for Holger K. Nielsen, at sagen fyldte meget, og gav Nikolaj Villumsen ret i, at det var godt at stå fast. Det var afgørende, at det danske syn på forordningen 883 tydeligt skinnede igennem.

Peter Hummelgaard Thomsen var glad for, at ministeren var enig i, at det ikke var det ene socialdemokratiske medlem, der stod med ansvaret. Regeringen burde også notere sig, at den socialdemokratiske gruppe i Parlamentet bakkede op om Socialdemokratiets

holdninger på området. Det var interessant at se, om Tyskland, Østrig, Holland og Italien ville gøre deres holdninger gældende på mødet.

Beskæftigelsesministeren kvitterede for den socialdemokratiske opbakning og anerkendte, at Ole Christensen ikke alene var ansvarlig for at forfægte synspunktet. Dog havde han tidligere på mødet valgt at fremhæve, at han sad i det – navnlig for denne sag – vigtige arbejdsmarkedsudvalg.

Formanden informerede om, at Det Radikale Venstre på forhånd havde meddelt, at de ikke bakkede op om forhandlingsoplægget. Han konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Alternativet og Det Radikale Venstre havde ytret sig imod det.

FO 2. Orlovsdirektivet

– *Generel indstilling*

KOM (2017) 0253

Rådsmøde 3625 – bilag 1 (samlenotat side 24)

KOM (2017) 0253 – bilag 9 (Kommissionens svar på Folketingets udtalelse)

KOM (2017) 0253 – bilag 8 (kopi af Foreningen Fars skrivelse til børne- og socialministeren)

KOM (2017) 0253 – bilag 7 (politisk udtalelse om forslaget)

KOM (2017) 0253 – bilag 6 (beskæftigelsesministerens brev til kommissær Thyssen)

KOM (2017) 0253 – bilag 1 (faktaark om forslag til nye regler for forældreorlov)

EU-note (16) – E 30 (EU-note af 29/5-17)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 339, senest behandlet i EUU 1/12-17)

Beskæftigelsesministeren: Også i denne sag er der umiddelbart et flertal bag formandskabets kompromisforslag, og der lægges op til, at landene skal nå til enighed på rådsmødet den 21. juni.

Sagen har fra starten været fulgt tæt af arbejdsmarkedets parter og af Folketinget, hvor der især har været fokus på Kommissionens forslag om at indføre 4 måneders øremærket forældreorlov til hver forælder.

Som bekendt er regeringens holdning, at der ikke er behov for yderligere regulering af orlovsordninger fra EU. Det varetages bedst af de enkelte EU-lande, som har indrettet sig forskelligt i den forbindelse.

I Danmark har vi velfungerende ordninger på orlovsområdet. De sikrer den rette balance mellem kvinder og mænd og giver samtidig den enkelte familie fleksibilitet til at indrette deres hverdag, som de ønsker.

Kommissionens forslag om øremærket forældreorlov vil betyde, at familierne ikke længere frit kan fordele deres forældreorlov i mellem sig. Regeringen mener hverken, at spørgsmålet om øremærkning eller ydelser under orlov er et EU-anliggende. Det har vi fremført klart i forhandlingerne. Derfor har regeringen ligesom flertallet af landene krævet større fleksibilitet i forslaget.

Kompromisforslaget har bevæget sig i den rigtige retning set med danske øjne, men desværre ikke nok. Den øremærkede forældreorlov er i kompromisforslaget sat ned fra 4 til 2 måneder til hver forælder. Orloven er fortsat øremærket og kan altså ikke overføres fra den ene til den anden forælder. Der er samtidig ret til en ydelse under de 2 måneders øremærket forældreorlov, men det er op til EU-landene og/eller arbejdsmarkedets parter at fastsætte niveauet for ydelsen. Ydelsen er også øremærket – og kan derfor heller ikke overføres.

Regeringens udgangspunkt i forhandlingerne har været et ønske om at bevare de danske regler. Hvis kompromisforslaget vedtages i dets nuværende form, betyder det, at vi skal ændre det nuværende danske orlovssystem. Barselsloven vil med andre ord skulle laves om. Det kan jeg ikke støtte.

Det andet centrale element i forslaget er spørgsmålet om omsorgsforlovsordning. Her har Kommissionen foreslået en ret for alle lønmodtagere til 5 årlige omsorgsdage med en ydelse svarende til det danske sygedagpengeniveau. Omsorgsdagene kan f.eks. bruges til at passe et nærtstående familiemedlem, der er alvorligt sygt eller meget pasningskrævende.

Regeringen har fra starten af forhandlingerne været imod forslaget om 5 årlige omsorgsdage. Først og fremmest fordi det er et spørgsmål for arbejdsmarkedets parter i Danmark, men også fordi det kan have store samfundsøkonomiske konsekvenser, da arbejdsudbuddet reduceres i det omfang, der gøres brug af orloven.

Kravet om, at der skal knyttes en ydelse til omsorgsdagene indgår ikke længere i kompromisforslaget. I det allerseneste kompromisforslag er det desuden heller ikke længere et krav, at der skal være ret til 5 årlige omsorgsdage, men alene, at EU-landene skal sikre en ret til omsorgsdage. Det er endnu usikkert, om der vil være opbakning til dette blandt landene, men det er ikke usandsynligt.

Jeg forventer, at der vil være forhandlinger om forslaget til orlovsdirektivet helt frem til rådsmødet og på selve mødet. Det er også en mulighed, at landene ikke bliver enige på rådsmødet i juni.

Jeg vil gerne understrege, at regeringen i forhandlingerne har lagt afgørende vægt på, at Danmark fortsat kan undlade at øremærke ydelser under forældreorlov.

Regeringen har lagt meget betydelig vægt på, at regulering af omsorgsdage overlades til de enkelte EU-lande og lagt afgørende vægt på, at retten til ydelser ikke reguleres på EU-niveau. Regeringen har også lagt betydelig vægt på generelt at minimere de statsfinansielle konsekvenser og konsekvenserne for arbejdsudbuddet af forslaget så meget som overhovedet muligt.

Det betyder samlet set, at jeg lægger op til, at Danmark stemmer imod kompromisforslaget.

Christian Poll kunne ikke støtte forhandlingsoplægget. Det er nødvendigt, at EU bygger videre på de minimumsrettigheder, der findes i europæiske og national lovgivning, for at sikre en mere ligelig fordeling af forældreorloven i de europæiske lande, hvilket er en forudsætning for øget kønsligestilling. Forslaget var ikke i strid med den danske model vedrørende arbejdsmarkedsforhold, da forslaget kunne implementeres af arbejdsmarkedets parter. LO havde gjort opmærksom på, at direktivet manglede en egentlig regnbuebestemmelse, der sikrer medmødres og medfædres fulde forældrerettigheder. Hvad kunne ministeren sige om det?

Kenneth Kristensen Berth ville ikke medvirke til at bringe de danske regler om barselsorlov i overensstemmelse med nye EU-regler. Tilgangen måtte være, at de danske regler skal følges, ellers er der tale om et eklatant brud på den nationale selvbestemmelsesret. Var det rigtigt forstået, at regeringen ville stemme imod forslaget? Det burde i så fald fremgå tydeligere – kun ét sted var der tale om ”afgørende vægt”. Hvor sikker kunne han være på, at regeringen ville stemme nej?

Peter Hummelgaard Thomsen mente, at der var tale om et markant indgreb i den danske arbejdsmarkedsmodel, og at Danmark derfor skulle stemme nej. Han kunne dermed tilslutte sig ministerens forhandlingsoplæg.

Nikolaj Villumsen støttede øremærket barsel til mænd og medforældre, og der var gode forslag i direktivet, som kunne vedtages i Folketinget i morgen. Der var reelt ikke noget grænseoverskridende element i det og dermed ikke noget, der skulle tale for EU-bestemmelser på området, men det var noget, Folketinget uden videre burde beslutte sig. Regeringens argument for at være imod direktivet var stik imod Enhedslisten holdning, og derfor kunne han ikke støtte forhandlingsoplægget.

NOT Beskæftigelsesministeren svarede Christian Poll, at landene selv kan sikre, at orlov omfatter alle mødre og fædre, afhængigt af hvordan man har indrettet sig. Han ville følge op på regnbuebestemmelsen skriftligt.

Det var et klart nej til øremærket barsel. Den gjorde, at Danmark stemte nej, og Danmark kunne ikke støtte, at Kommissionen nu ville diktere en model for medlemslandene.

Peter Hummelgaard Thomsen sagde, at man kan naturligvis diskutere, hvor meget der skal øremærkes til fædre etc., men inden for rammerne af arbejdsmarkedsmodellen. Det undrede ham derfor, at Enhedslisten syntes, at øremærket barsel er en god idé – også selv om det er foreslået af EU. På andre områder, hvor EU forsøgte at foretage indgreb i den danske arbejdsmarkedsmodel, tog Enhedslisten derimod afstand.

Holger K. Nielsen sagde, at det var eksempel på, at sagen havde været behandlet i fagudvalgene, og at der var indstillinger derfra. Socialistisk Folkeparti var tilhængere af fædreorlov, og man kunne argumentere for, at det er et EU-anliggende, idet sociale forpligtelser ikke bør være et konkurrenceparameter. Han kunne dermed ikke bakke op om regeringens forhandlingsoplæg.

Nikolaj Villumsen sagde henvendt til Peter Hummelgaard Thomsen, at den korrekte udlægning af hans ord var, at det var godt, hvis Folketinget vedtog øremærket barsel – ikke, at EU skulle lovgive om det. Enhedslisten havde kæmpet for det under den tidligere regering, der desværre havde droppet det – stik imod, hvad den havde lovet i sit regeringsgrundlag. Enhedslisten ville kæmpe videre for at få øremærket barsel til mænd og medforældre, men der var ingen grund til, at EU skulle vedtage det. Partiet var grundlæggende uenige i regeringens tilgang til ligestilling, og det var argumentet for ikke at bakke op om forhandlingsoplægget.

Kenneth Kristensen Berth sagde, at han – baseret på ministerens udtalelse om, at regeringen ville stemme nej til forslaget – kunne støtte forhandlingsoplægget.

Formanden informerede om, at Det Radikale Venstre på forhånd havde meddelt, at de ikke kunne bakke op om forhandlingsoplægget. Han konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten, Alternativet, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre havde ytret sig imod.

FO 3. Arbejdsvilkårsdirektivet

– *Generel indstilling*

KOM (2017) 0797

Rådsmøde 3625 – bilag 1 (samlenotat side 44)

KOM (2017) 0797 – bilag 3 (henvendelse af 1/2-18 fra LO)

EU-note (17) – E 14 (EU-note af 5/2-18)

Beskæftigelsesministeren: Kommissionen præsenterede forslaget i december 2017. Der har været tale om et særdeles intensivt forhandlingsforløb, og formandskabet lægger nu op til enighed i Rådet på rådsmødet.

De eksisterende regler om arbejdsvilkår stammer tilbage fra 1991. Kommissionen mener derfor, at reglerne skal tilpasses nutidens arbejdsmarked og nye beskæftigelsesformer, som ses i hele EU i dag – f.eks. jobtyper, der ikke fandtes for 27 år siden, før internettets udbredelse.

Arbejdsmarkedets parter på EU-plan kunne ikke blive enige om en aftale, som kunne op-
højes til et direktiv. Derfor har Kommissionen fremsat sit eget forslag.

Formålet med direktivet er at forbedre informationen til den enkelte arbejdstager om arbejdsvilkår og forbedre arbejdsvilkårene for arbejdstagere i atypiske ansættelsesformer.

Konkret indeholder forslaget en række minimumsrettigheder og en række krav til indholdet af ansættelsesbeviser og til, hvornår man som arbejdstager har ret til et ansættelsesbevis.

Lad mig gøre det klart, at regeringen ikke ser noget behov for yderligere EU-regulering af minimumsrettigheder og slet ikke af forhold under parternes autonomi og dermed også den danske model. Danmark har en stærk og langvarig tradition for, at løn- og arbejdsvilkår reguleres af arbejdsmarkedets parter gennem kollektive overenskomster. Det sikrer fleksibilitet og tilpasningsdygtighed i forhold til udviklingen på arbejdsmarkedet og en afbalancering af begge parterers interesser.

Danmark har derfor sammen med en række andre lande krævet større fleksibilitet i forslaget, så der tages højde for de forskellige nationale arbejdsmarkedsmodeller.

Regeringen har i forhandlingerne understreget vigtigheden af at kunne bevare den danske model, og der har været tæt dialog med arbejdsmarkedets parter.

Regeringen har konkret arbejdet målrettet på at styrke parternes mulighed for at implementere direktivet og sikre, at parterne kan fravige de foreslåede mindstekrav gennem kollektive aftaler – også gennem kollektive aftaler, der allerede er indgået.

Det er opnået med kompromisforslaget, som det ligger nu.

Jeg kan tilføje, at Sverige sent i går har fremsat forslag til yderligere justeringer af artikel 12.

Vi er tilfredse med den nuværende artikel 12, da den sikrer den danske arbejdsmarkedsmodel. Det er afgørende for os at fastholde de styrkelser af teksten, vi har fået kæmpet igennem.

Vi er åbne over for de svenske justeringer og er i dialog med de danske parter, som også er positive. Så jeg forventer at kunne støtte de svenske ønsker på rådsmødet.

Regeringen har også arbejdet for, at direktivet ikke forhindrer, at den danske tjenestemandsoordning kan videreføres. Det er også opnået.

Endelig har regeringen haft stort fokus på at minimere forslaget's administrative og økonomiske byrder for private og offentlige arbejdsgivere og at sørge for større fleksibilitet i forhold til, hvordan direktivet kan implementeres.

Kompromisforslaget indeholder væsentligt færre byrder end Kommissionens oprindelige forslag.

Udover fleksibilitet er det også vigtigt for regeringen, at forslaget omfavner de nye ansættelsesformer. Derfor vil regeringen i de videre forhandlinger lægge vægt på, at ansættelsesbeviser bliver udleveret senest ved tiltrædelse, og at definitioner af ansættelsesforhold, lønmodtager og arbejdsgiver udformes så rummeligt, at nye ansættelsesformer kan omfattes.

Derudover er vi meget opmærksomme på, at de danske arbejdstagere gerne ser, at tærsklen i form af timetal for at være omfattet af direktivet bliver så lav som muligt. Det vil vi arbejde for i de videre forhandlinger uden at gå på kompromis med ønsket om fleksibilitet, og uden at forslaget's administrative byrder bliver alt for store for de private og offentlige arbejdsgivere.

Regeringen har derfor i forhandlingerne lagt afgørende vægt på, at direktivet giver adgang til at fravige minimumsrettighederne ved kollektive overenskomster.

Regeringen har også lagt vægt på at nedbringe de administrative byrder for arbejdsgiverne som følge af forslaget mest muligt, samt mulighed for fleksibilitet i implementeringen af direktivet.

Samlet set er der i væsentlig grad taget højde for regeringens, Folketingets og arbejdsmarkedets parters bekymring ved det oprindelige forslag. Det er jeg tilfreds med, og derfor forventer jeg i sidste ende at kunne støtte kompromisforslaget på rådsmødet.

Jeg vil som afslutning på dette punkt nævne, at min svenske kollega i går rakte ud efter dialog med mig i forbindelse med de forhandlinger, der skal pågå. Derfor forventer jeg at

tale med min svenske kollega inden rådsmødet med henblik på dialog og for at sikre, at vi fremmer de samme interesser, i det omfang vi kan blive enige.

Christian Poll kunne ikke støtte forhandlingsoplægget. Partiet mente, at minimumsrettigheder vil være en vigtig forbedring af mange europæeres arbejdsvilkår. Det forekom dog fornuftigt at styrke muligheden for, at lokale aftaler kan benyttes til at implementere direktivets mindstekrav, så landene kan bibeholde de nationale systemer, så længe et minimumsniveau opretholdes.

Kenneth Kristensen Berth mente, at det var et skridt i gale retning, men hørte regeringen sige, at den var tilbøjelig til at stemme ja. Det kunne han ikke bakke op om.

Peter Hummelgaard Thomsen havde også været i dialog med dansk og svensk LO om det svenske ændringsforslag til artikel 12. Han ville derfor være glad for, hvis regeringen kunne bakke op om det ændringsforslag, som ville sætte et værn om kollektive overenskomstaftaler. Han kvitterede for det med ansættelsesbeviset, der skal udleveres senest ved tiltrædelse og hele tærsklen i form af timetal etc., som ministeren også havde med i sit mandat, og kunne støtte forhandlingsoplægget.

Nikolaj Villumsen forstod det sådan, at bekymringen fra LO og FTF gik på, at direktivet skal implementeres i alle medlemslande, og hvis en overenskomst ikke overholder direktivet, pålægges den danske regering at gribe ind, og gør den ikke det, kan EU-Domstolen gribe ind. Var det korrekt forstået?

Beskæftigelsesministeren bekræftede, at der var en dialog med Sverige, og at ministeren ville tage kontakt til sin svenske kollega for at sikre, at man stod på det stærkest mulige fundament sammen.

Ministerens svarede Nikolaj Villumsen, at LO og FTF var imødekommende over for det, der nu var på bordet, fordi det betyder, at man ikke pålægges at skulle erklære overenskomster ugyldige. Så den bekymring, der var givet udtryk for, fandtes ikke længere.

Holger K. Nielsen udtrykte sin støtte til forhandlingsoplægget.

Nikolaj Villumsen var usikker på, hvad man havde fået igennem, der ændrede ved, at regeringen eller EU-Domstolen kan gribe ind over for danske overenskomster. Man har jo pr. definition en forpligtelse til at følge EU-direktiver, og Domstolen kan gribe ind, hvis man ikke gør det. Kunne man få en garanti for, at Domstolen ikke blander sig i danske overenskomster?

Beskæftigelsesministeren svarede, at det var tale om en forbedret tekst om, at EU-landene kan overlade parterne til at implementere direktivet ved kollektiv overenskomst. Derudover var det slettet, at EU kan tilsidesætte kollektive aftaler.

Nikolaj Villumsen understregede, at landene er forpligtede til at sørge for, at direktiver bliver implementeret, og at EU-Domstolen kan gribe ind, hvis det ikke bliver det. Sådan er EU-lovgivningen indrettet, så det er lige meget, om det står i teksten eller ej. Bekymringen fra LO og FTF blev altså reelt ikke imødekommet, og han kunne dermed ikke støtte forhandlingsoplægget.

Beskæftigelsesministeren kunne ikke give et mere uddybende svar, idet han mente, at man i den aktuelle direktivtekst havde imødekommet LO og FTF.

Formanden informerede om, at Det Radikale Venstre på forhånd havde meddelt, at de bakkede op om forhandlingsoplægget. Han konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet havde ytret sig imod det.

4. Et europæisk arbejdsmarkedsagentur (ELA)

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2018) 0131

Rådsmøde 3625 – bilag 1 (samlenotat side 59)

KOM (2018) 0131 – bilag 5 (udtalelse fra
Beskæftigelsesudvalget)

KOM (2018) 0131 – bilag 4 (kopi af BEU alm. del - svar på spm.
407)

KOM (2018) 0131 – bilag 3 (svensk udkast til begrundet
udtalelse)

KOM (2018) 0131 – bilag 2 (henvendelse fra LO, FTF og
Akademikerne)

EU-note (17) – E 24 (EU-note af 23/4-18)

Beskæftigelsesministeren: Denne sag er også en klassiker. Sagen er på dagsordenen til fremskridtsrapport. Forhandlingerne om forslaget er på et meget tidligt stadie, og det forventer jeg, at drøftelserne på rådsmødet vil afspejle. Generelt er mange lande optaget af at få en større afklaring af agenturets rolle. Det er også noget af det, som vi fra dansk side har gentaget flere gange.

Forslaget blev præsenteret den 13. marts 2018. Formålet med det er at bidrage til, at den fri bevægelighed på det indre marked foregår på rimelige vilkår. Det skal ske gennem styrket information og samarbejde om grænseoverskridende håndhævelse af EU-reglerne. Agenturet skal bl.a. bidrage til at forbedre adgangen for personer og arbejdsgivere til information om deres rettigheder og forpligtelser. Samtidig skal agenturet fremme samarbejdet mellem EU-landene om grænseoverskridende håndhævelse af EU-reglerne. Derudover er der lagt op til, at agenturet også – hvis det enkelte land ønsker det – kan deltage i tilsyn og mægle i tilfælde af tvister mellem nationale myndigheder.

Det er vigtigt for regeringen, at et nyt agentur tilfører reel merværdi og ikke medfører øget administrativ kompleksitet. Det er desuden centralt, at et nyt agentur ikke ændrer på kompetencefordelingen mellem EU og EU-landene, og at den danske arbejdsmarkedsmodel ikke påvirkes af et nyt agentur.

5. Det europæiske semester 2018

– *Politisk debat*

Rådsmøde 3625 – bilag 1 (samlenotat side 67)

Beskæftigelsesministeren: På rådsmødet skal vi godkende Kommissionens landespecifikke henstillinger. De landespecifikke henstillinger er de områder, hvor Kommissionen mener, at de enkelte lande bør gøre en ekstra indsats. Danmark har heller ikke i år modtaget en henstilling på beskæftigelsesområdet.

6. Rådskonklusioner om fremtidens arbejdsmarked

– Vedtagelse

Rådsmøde 3625 – bilag 1 (samlenotat side 71)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Rådskonklusioner om den europæiske revisionsrets særberetning

– Vedtagelse

Rådsmøde 3625 – bilag 1 (samlenotat side 73)

EUU alm. del (17) – bilag 507 (Den Europæiske Revisionsrets særberetning)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Rapport om pensionernes tilstrækkelighed 2018

– Godkendelse af nøglebudskaber fra komitéen for social beskyttelse

Rådsmøde 3625 – bilag 1 (samlenotat side 75)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Antidiskriminationsdirektivet

– Fremskridtsrapport

KOM (2008) 0426

Rådsmøde 3625 – bilag 1 (samlenotat side 77)

EUU alm. del (17) – bilag 261 (udvalgsmødereferat side 378, senest behandlet i EUU 1/12-17)

Beskæftigelsesministeren: Jeg forelægger sagen til orientering på vegne af børne- og socialministeren. Sagen er på dagsordenen til fremskridtsrapport. Der forventes ikke en drøftelse af sagen på rådsmødet.

Forslaget blev fremlagt i juli 2008 og har siden været behandlet under skiftende og ret mange EU-formandskaber. Forslaget har til formål at gennemføre princippet om ligebehandling mellem mennesker uden for arbejdsmarkedet uanset folks religion eller tro, handicap, alder eller seksuelle orientering.

Den påkrævede enstemmighed om forslaget har fortsat lange udsigter. Der er altså tale om en fremskridtsrapport, der ikke viser mange fremskridt. Det skyldes, at der stadig er uløste problemstillinger vedrørende direktivets rækkevidde, begreber og juridiske fortolkning.

Det er helt afgørende for regeringen, at der bliver fuld klarhed over forslagets juridiske og økonomiske konsekvenser, før der kan overvejes videre skridt.

10. Rådskonklusioner om integrerede politikker for børns tidlige udvikling

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3625 – bilag 1 (samlenotat side 122)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

11. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

12. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3625 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – sundhed) den 22. juni 2018

EUU alm. del (2017-18) – bilag 742 (kommenteret dagsorden)

Sundhedsministeren ville forelægge tre punkter på dagsordenen for rådsmødet den 22. juni til orientering. Til slut ville ministeren – uafhængigt af rådsmødet – give en kort status over forhandlingerne om veterinærpakken.

1. Forordning vedr. medicinsk teknologivurdering (HTA)

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0051

Rådsmøde 3625 – bilag 2 (sammenfatning side 2)

Sundhedsministeren: Kommissionen fremlagde den 31. januar 2018 et forslag til, hvordan det europæiske samarbejde om medicinske teknologivurderinger – også kaldet HTA – bør foregå fremadrettet.

En HTA vurderer lægemidlets terapeutiske effekt i sammenligning med andre behandlinger. Samarbejdet om HTA på europæisk niveau er indtil nu foregået på frivillig basis.

Kommissionens forslag indebærer, at det vil blive obligatorisk for medlemslande at anvende fælles europæiske HTA-vurderinger. Det vil sige, at der er tale om et forpligtende samarbejde om vurderingen af et lægemiddels kliniske effekt sammenholdt med andre behandlinger inden for samme sygdomsområde.

Der er rigtig god mening i at samarbejde om HTA. Fælles HTA-vurderinger kan f.eks. afhjælpe dobbeltarbejde blandt medlemslandene, og Kommissionens forhåbning er, at mere samarbejde om HTA vil skabe mere forudsigelighed over for erhvervslivet og styrke patienternes adgang til innovative sundhedsteknologier. Men der er væsentlige udfordringer af både principiel karakter og vedrørende enkeltelementer.

Hvad angår det principielle, mener både Tyskland og Frankrig, at forslaget bryder med nærhedsprincippet om, hvorvidt Kommissionen overhovedet skal lovgive på området.

Fra vores side ser vi ikke, at forslaget er i strid med nærhedsprincippet. Det betyder imidlertid ikke, at vi i regeringen er klar til at støtte forslaget i sin nuværende form.

Bekymringerne om det egentlige forslag går på tre ben:

For det første kan obligatorisk brug af kliniske HTA-vurderinger være u hensigtsmæssig. Det vil gå meget tæt på den nationale kompetence på sundhedsområdet og vores muligheder for at tilrettelægge det danske sundhedsvæsens tilbud. Det er usikkert, hvordan obligatoriske vurderinger vil kunne påvirke national beslutningstagen om ibrugtagning af lægemidler og serviceniveau.

For det andet bærer forslaget præg af, at der skal delegeres rigtig meget til Kommissionen i kølvandet på forslagets vedtagelse, hvilket igen bringer store usikkerheder om, hvordan det praktiske arbejde med HTA vil påvirke national kompetence senere hen. Et af de store spørgsmål her er, om det vil påvirke Medicinrådet og Medicintilskudsnetnets arbejde med at vurdere lægemidlers omkostningseffektivitet.

For det tredje er der usikkerheder om den metode, HTA-vurderingerne skal foregå efter, og hvilke eksperter der skal gøres brug af. Det er relevant, fordi medlemslandene har forskellig praksis og tradition for vurdering af lægemidlers effekt, hvilket blandt andet skyldes variation i de nationale behandlingstilbud.

Forskellen kan helt simpelt eksempelvis være, at man i et medlemsland behandler med operation og et andet med lægemidler. Derfor er det helt centralt, at medlemslandene kan se sig selv i de komparatorer, der anvendes i en europæisk HTA, så man ikke sammenligner æbler med pærer.

Vi skal derfor have grundigt afdækket, om forslaget vil gribe ind i vores nationale processer, og om det går for tæt på de nationale beslutninger.

Som led heri drøfter jeg naturligvis forslaget med mine kolleger, og også med Kommissionen. Jeg mødtes i marts med EU's sundhedskommissær og nævnte også her vores bekymringer om forslaget. Det var mit indtryk, at kommissæren lyttede til kritikken, men samtidig også, at Kommissionen lægger betydelig vægt på, at ordningen er obligatorisk.

Vi har også drøftet spørgsmålet bilateralt med en række andre lande. Forslaget skal drøftes på rådsmødet den 22. juni, og det er forventningen, at drøftelsen herefter vil fortsætte under det østrigske formandskab.

Fra dansk side vil vi indtil da fortsætte dialogen med interessenterne – både nationalt og europæisk – om elementerne i forslaget. Interessenter er der mange af, da HTA-forslaget påvirker forskellige aktører i sundhedssektoren bredt, herunder især industrien og regionerne.

Hvad angår de store virksomheder i lægemiddelindustrien, er der foreløbigt begejstring over udsigten til at kunne undgå dobbeltarbejde ved én fælles klinisk vurdering. Medicindustrien er mere forbeholden, da der er usikkerheder omkring, hvorvidt det rette datagrundlag vil være til rådighed til at vurdere medicinsk udstyr, og hvilken økonomisk byrde der vil ligge på især nystartede, små virksomheder.

De danske regioner ser også med interesse på forslaget, hvis en europæisk praksis letter evalueringsarbejdet, og Medicinrådet kan fortsætte sit arbejde som hidtil. Industrien og regionerne er dog fælles om at mene, at eventuelle obligatoriske vurderinger ikke skal have indflydelse på indkøb. Dette indgår i det nuværende forslag fra Kommissionen, og det er vi kritiske over for fra dansk side.

Jeg vil følge forhandlingerne tæt og forventer, at sagen skal drøftes her i Europaudvalget igen, når vi har fået mere klarhed over forslaget reelle konsekvenser, og forhandlingerne for alvor går i gang.

2. Sundhed i fremtidens Europa

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3625 – bilag 2 (sammenfatning side 15)

Sundhedsministeren: Formandskabet har inviteret til en drøftelse om det fremtidige EU-samarbejde på sundhedsområdet. Dagsordenspunktet skal ses i lyset af det kommende valg til Europa-Parlamentet og udpegelsen af en ny Kommission.

Formandskabet ønsker en politisk pejling fra medlemslandene på, hvordan vi bedst varetager sundhedsområdet i EU, og på hvilke områder EU-samarbejdet giver merværdi. Under drøftelsen på rådsmødet vil jeg understrege, at EU-samarbejde på sundhedsområdet er både værdifuldt og nødvendigt. I den forbindelse vil jeg særlig fremhæve de grænseoverskridende områder, hvor samarbejde og koordination skaber værdi for de europæiske borgere – f.eks. områder som antibiotikaresistens, adgang til sikre lægemidler af høj kvalitet og overvågning af smitsomme sygdomme.

Her er det vigtigt, at sundhedsområdet fortsat prioriteres, ligesom vi også fremadrettet har brug for EU som et forum for at drøfte aktuelle sundhedspolitiske problemstillinger og dele viden og ekspertise.

Jeg ser frem til debatten, som formandskabet har understreget ikke skal handle om de nuværende forhandlinger om EU's flerårige finansielle ramme.

Kenneth Kristensen Berth henviste til, at udvalget netop havde haft besøg af beskæftigelsesministeren, der kunne fortælle, at EU tog syv mileskridt i den forkerte retning, og nu fortalte ministeren en masse om, hvad EU kan bidrage med på sundhedsområdet. Var det ikke på sin plads, at ministeren på mødet startede med at understrege, at sundhed er national kompetence, og at Danmark ikke ser en større rolle på sundhedsområdet for EU fremover? For nogle få måneder tilbage ville regeringen sætte nogle hegnspæle op i forhold til EU.

Sundhedsministeren svarede, at diskussionen om HTA i høj grad understregede, at Danmark og andre lande mener, at der er områder, hvor EU forsøger at gribe for langt ind i den nationale bestemmelse. Derfor kommer vi til at få den diskussion allerede under punkt 1, før vi kom frem til at diskutere fremtiden og merværdien i at have et europæisk samarbejde. Som sagt vurderede man fra dansk side, at der kunne være nogle gode takter i en diskussion om obligatorisk brug af HTA og den kliniske vurdering, men der var også klart ting, som EU ikke skal blande sig i. Det danske sundhedsvæsen bygger på en dansk model og

er unikt og stærkt. Politikere i andre lande kerer sig lige så meget om deres sundhedsvæsen, men også ud fra en national tilgang om selv at bestemme, hvordan rammerne skal være. På nogle områder i sundhedsvæsenet og på hele lægemiddelområdet i høj grad internationalt, og når man taler om godkendelse af lægemidler, overvågning af sygdomme, der bevæger sig fra dyr til miljø, fra dyr til mennesker og på tværs af grænser er der i høj grad behov for at samarbejde. Antibiotikaresistens også et godt eksempel. Der er også en tro på, at hvis landene samarbejder og lægger et pres, er der større sandsynlighed for at kunne leverancesikkerhed inden for vacciner. På tidligere møder havde man også talt om behovet for at kunne foretage fælles medicinindkøb på nogle dyre præparater. EU skal have sit fokus der, hvor det giver merværdi for danske og europæiske borgere, og ikke beskæftige sig med de områder, hvor der er en unik national kompetence. Det ville ministeren fremhæve på mødet.

3. Rådskonklusioner om sund ernæring til børn: den sunde fremtid for Europa

– Vedtagelse

Rådsmøde 3625 – bilag 2 (samlenotat side 17)

Sundhedsministeren: Det bulgarske formandskab har valgt at sætte fokus på vigtigheden af sund ernæring til børn. Sund og god ernæring er ét blandt flere elementer i forhold til at forebygge bl.a. overvægt hos børn. Vi ved, at netop overvægt er en stor risikofaktor for at udvikle kroniske sygdomme som eksempelvis diabetes og hjertekarsygdomme. Desuden ved vi, at mange vaner grundlægges i barndommen – og at ernæring spiller en rolle i forhold børns sociale liv, indlæring m.v.

Derfor er sund ernæring til børn selvfølgelig noget, som regeringen har et løbende fokus på – senest med etableringen af et advisory board for mad, måltider og sundhed, som udkom med deres anbefalinger i april. Boardet er en ny måde at samtænke indsatsen på, dvs. på tværs af miljø- og fødevarer, sundhed, børne- og social-, undervisnings- og ældreområdet. Netop den tilgang at tænke på tværs er indeholdt i rådskonklusionerne.

Det er et område, regeringen kommer til at arbejde med fremadrettet, og efter sommerferien kommer vi med et udspil, som følger op på netop anbefalingerne fra advisory boardet på tværs af de fem ministerområder.

Under forhandlingerne af rådskonklusionerne har vi fra dansk side generelt lagt vægt på, at konklusionerne flugter med den tilgang, vi har i Danmark - f.eks. at en god måde at begrænse markedsføringen af usunde fødevarer til børn er frivillige aftaler, ikke kun lovgivning. Et andet eksempel er, at Danmark har fået præciseret, at både graviditeten og de første leveår er af stor betydning for et sundt liv.

Det foreliggende udkast imødekommer generelt de danske synspunkter, og på den baggrund kan vi tilslutte os rådskonklusionerne.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

a) Veterinærpakken – forslag om ændring af forordning (EF) nr. 726/2004

KOM (2014) 0557

EUU alm. del (17) – bilag 312 (udvalgsmødereferat side 476 FO, forhandlingsoplæg forelagt 13/12-17)

b) Veterinærpakken – forslag om ændring af forordning om veterinære lægemidler

KOM (2014) 0558

EUU alm. del (17) – bilag 312 (udvalgsmødereferat side 477 FO, forhandlingsoplæg forelagt 13/12-17)

c) Veterinærpakken – forslag om ændring af forordning om fremstilling, markedsføring og anvendelse af medicineret foder og ophævelse af direktiv 90/167/EØF

KOM (2014) 0556

EUU alm. del (17) – bilag 312 (udvalgsmødereferat side 472 FO, forhandlingsoplæg forelagt 13/12-17)

Sundhedsministeren: Den 13. december sidste år forelagde jeg de tre forordningsforslag i veterinærpakken for Europaudvalget med henblik på forhandlingsoplæg.

Som jeg også sagde dengang, er det overordnet en god pakke med vigtige forslag, der modarbejder udviklingen af antibiotikaresistens på EU-plan, letter byrder for erhvervet og sikrer øget tilgængelighed af lægemidler til dyr.

For at modarbejde udviklingen af antibiotikaresistens vil der f.eks. blive indført forbud mod rutinemæssig anvendelse af antibiotika, og der vil blive mulighed for, at visse indholdsstoffer forbeholdes behandlingen af infektioner hos mennesker.

For at lette byrder for erhvervslivet vil markedsføringstilladelser få gyldighed på ubestemt tid, så virksomhederne ikke længere skal ansøge om fornyelse af tilladelserne efter 5 år. For at øge tilgængeligheden af lægemidler bliver det bl.a. nemmere at få godkendt lægemidler til begrænsede markeder, f.eks. til sjældne sygdomme eller mindre dyrearter.

Vi drøftede også omfanget af delegerede retsakter, og her er billedet det samme. Kommissionens muligheder for at udstede delegerede retsakter er stadig betydeligt, og der er således 15 delegationer af kompetence til Kommissionen til at udstede delegerede retsakter fordelt på de tre forslag.

Men samlet set er det en rigtig vigtig pakke, som er ved at være i mål.

Arbejdet har siden sidst i stort omfang fokuseret på at fastholde den ambitiøse linje på antibiotikaresistensområdet.

Der har fra anden side været forsøgt at introducere en kattelerm i forslaget om medicineret foder, hvilket Danmark aktivt har arbejdet for at undgå, så forslagets regler kan understøtte indsatsen for ansvarlig brug af veterinære antibiotika.

Formandskabet arbejder henimod at lukke forhandlingerne om veterinærpakken inden for den nuværende formandskabsperiode.

Det vil efter min opfattelse være rigtig godt, så vi kommer tættere på at løfte området til gavn for både mennesker og dyr.

Nikolaj Villumsen ville gøre ministeren opmærksom på det demokratiske problem, der lå i den udbredte brug af delegerede retsakter.

Christian Poll hørte ministeren tale om rutinemæssig brug af antibiotika. Veterinærforlig 3 indeholdt, så vidt han huskede en indsats for at nedbringe gruppemedicinering via drikkevand til svinebesætninger. Mente ministeren, at EU's veterinærpakke var mere ambitiøs end det? At man gik så langt, at man ville lave et stop for gruppemedicinering med antibiotika i svinebesætninger?

Sundhedsministeren bekræftede over for Nikolaj Villumsen, at hun var opmærksom på de delegerede retsakter, og at hun netop derfor tydeligt havde fremhævet dem – også i sit forhandlingsoplæg den 13. december 2017. Ministeriet havde arbejdet på en nøje beskrivelse af, hvad det indebar, og havde et klart fokus på at undgå unødige delegerede retsakter.

Til Christian Poll sagde ministeren – som hun også havde sagt, da forhandlingsoplægget blev fremlagt – at der var tale om en stor styrkelse af den samlede indsats. Med veterinærpakken ville man komme meget af den profylaktiske medicinering, som nogle lande bruger, til livs. Man ville få udbredt en højere grad af danske standarder og dermed også opnå et bedre beskyttelsesniveau i forhold til risikoen for antibiotikaresistens. Man er klar over, at merforbrug på det veterinære område risikerer at påvirke mulighederne for brug til mennesker. Derfor var der lagt meget energi i de seneste forhandlinger: Nogle lande havde forsøgt at introducere en kattelerm, så man stadig kunne tillade det, men Danmark og andre lande havde sikret et blokerende mindretal. Konklusionen måtte være, at Danmark sætter barren højt i forhold til andre lande, om end ministeren ikke ville gå ind på en diskussion, der hørte under Miljø- og Fødevarerministeriets område.

**Punkt 3. Rådsmøde nr. 3624 (landbrug og fiskeri - landbrugsdelen) den 18. juni 2018
EUU alm. del (17) – bilag 742 (kommenteret dagsorden)**

Miljø- og fødevarerministeren ville forelægge landbrugsdelen af rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018. Alle punkter var til orientering.

Kommissionen præsenterede forslagene (de første 3 punkter) til en reform af EU's landbrugspolitik den 1. juni i forlængelse af forslaget til EU's fremtidige budget, hvor forhandlingerne blev varetaget af finansministeren. Ministeren oplyste, at Kommissionen håbede at nå et kompromis i foråret 2019, men det var nok lidt ambitiøst og kunne vise sig at blive vanskeligt. Under alle omstændigheder ville forslagene være på dagsordenen for rigtig mange rådsmøder og dermed også på mange møder i udvalget.

1. Kommissionens forslag til ny forordning om fastlæggelse af regler for støtte til planer for den fælles landbrugspolitik (strategiske planer for landbrugspolitikken)

– *Præsentation og udveksling af synspunkter*

KOM (2018) 0392

Rådsmøde 3624 - landbrug og fiskeri – bilag 2 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (17) – bilag 600 (udvalgsmødereferat side 728, meddelelse om landbrugspolitikken behandlet 16/3-18)

Miljø- og fødevarerministeren: Dette er det centrale forslag i reformen. Kort sagt betyder forslaget, at medlemsstaterne fremover skal udarbejde en strategisk plan for hele landbrugspolitikken – både direkte støtte, landdistriktsstøtte og sektorstøtte.

For at sikre lige konkurrencevilkår indeholder forslaget en række fælles regler, som alle skal overholde, og planerne skal desuden godkendes af Kommissionen. Dermed er der ikke tale om renationalisering.

I dag vil jeg fremhæve to hovedelementer i forslaget:

Det første element er direkte støtte, som fortsat er en central del af landbrugspolitikken. Kommissionen foreslår et støtteloft for den enkelte bedrift på 100.000 euro, mens støtten skal reduceres for alle bedrifter med en støtte over 60.000 euro. Man skal dog fratække lønomkostninger. Så det giver både forkerte incitamenter og en tung administration. Det burde i min optik grundlæggende være frivilligt for medlemslandene, om de vil omfordele støtte fra store til små.

Kommissionen foreslår en yderligere omfordeling af den direkte støtte fra lande med høje hektarsatser, herunder Danmark, til lande et stykke under gennemsnittet såsom de baltiske lande. Fra dansk side er vi imod denne omfordeling, da der jo også er forskel mellem landene i forhold til omkostningsniveauer samt miljø- og klimaforpligtelser.

Det andet element er miljø og klima, hvor Kommissionen foreslår et krav om, at medlemsstaterne indfører 1-årige grønne støtteordninger finansieret af direkte støtte. Hertil kommer allerede kendte instrumenter fra landdistriktspolitikken.

Der er fortsat et krav om, at 30 pct. af landdistriktsmidlerne skal anvendes til miljø og klima. Derudover er der en ny målsætning om, at 40 pct. af hele landbrugsbudgettet skal være klimarelevant.

Endelig foreslås en ny konditionalitet, som indeholder kravene fra krydsoverensstemmelse, de fleste af kravene fra grønning og en række nye krav som eksempelvis gødningsplaner og fosforkrav fra vandrammedirektivet. Disse krav skal landmændene efterleve for at kunne modtage hele den direkte støtte. Kravene er desuden rammen for, hvilke frivillige indsatser der kan støttes.

Jeg lægger stor vægt på, at landbrugspolitikken bidrager til at løse miljø- og klimaudfordringer. Forskellige evalueringer af de grønne krav viser dog, at de ikke nødvendigvis er et effektivt instrument til at skabe effekt. Derfor er det vigtigt med et overskueligt antal krav til landmændene og samtidig fokusere på en hensigtsmæssig anvendelse af støtten til grønne formål. Her mener jeg, at forslaget om grønne 1-årige ordninger finansieret af den direkte støtte er interessant.

Endelig fokuserer Kommissionen også på, at medlemslandene skal levere forenkling. Det kan virke paradoksalt, fordi der er så mange krav og bestemmelser, der lader til fortsat at blive fastlagt på EU-plan, at det ser ud til at blive svært for medlemslandene at levere forenkling. Her er brug for bedre rammer.

Christian Poll spurgte, om ministeren ville arbejde for mere fokus på økologi, som efterlyst af Landbrug & Fødevarer og Økologisk Landsforening.

Om støtte til landbruget sagde han, at forslaget gik på, at når man som landmand har modtaget 60.000 euro i støtte, begynder der at blive skruet ned, og så bortfalder den helt ved 100.000 euro. Derfra skulle man trække lønningsomkostninger. Kunne ministeren bekræfte, at for danske landbrug ikke ville få en betydning, fordi lønningerne er så høje, at man ikke vil nå det støtteniveau? Kom der en ordning med et støtteloft, ville det ikke medvirke til at omfordele støtten fra større landbrug til mindre, som man fra Alternativets side gerne så ske?

Miljø- og fødevarerministeren sagde, at økologi er en vigtig prioritet, og at det ville komme til at fylde. Der havde været gode nyheder på området samme dag.

Ministeren fremhævede, at landene var meget forskelligt indrettet, hvad angår støtte og landbrugspolitik, idet nogle lande har præferencer for mindre landbrug, andre for store. Størrelsen på en gennemsnitsbedrift er i EU samlet set på 16 hektarer - fra 1 hektar i Malta til 130 i Tjekkiet, 4 i Rumænien. Med 68 hektarer ligger Danmark i den høje ende størrelsesmæssigt. Ministeren havde svært ved at se, at det skulle være et mål i sig selv at styrke mindre landbrug. Han havde ikke noget imod hverken store eller små landbrug, men effektivitet er en god ting. Kommissionen havde regnet på, at støtten på de 60.000 vil påvirke

hver tiende danske landmand. I 2016 modtog 3.900 bedrifter 60.000 euro i direkte landbrugsstøtte, men derfra skulle man træffe lønomkostninger. Så ville det handle om færre end 100 danske landbrug, dvs. omkring 0,25 pct. Ministeren så helst, at de brugte mindst mulig tid på at regne egen løn ud og på, hvor meget der skal fratrækkes, og mest muligt på deres landbrug. Jo mindre administration, des bedre.

2. Kommissionens forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik

– *Præsentation og udveksling af synspunkter*

KOM (2018) 0393

Rådsmøde 3624 - landbrug og fiskeri – bilag 2 (samlenotat side 14)

EUU alm. del (17) – bilag 600 (udvalgsmødereferat side 728, meddelelse om landbrugspolitikken behandlet 16/3-18)

Miljø- og fødevarerministeren: Der er tale om en relativt teknisk forordning om, hvordan medlemsstaterne skal udbetale og sikre ordentlig forvaltning af landbrugsstøtten.

Der er dog interessante perspektiver i forslaget, som bl.a. lægger op til i højere grad at kunne bruge ny teknologi som eksempelvis satellitdata i kontrollen som alternativ til fysisk kontrol på bedriften.

Et andet centralt aspekt i forslaget er den nye fokus på sammenhængen mellem resultater og revisionen af medlemsstaterne. Umiddelbart er det rimeligt at sikre mere fokus på resultater, men vi skal selvfølgelig også sikre, at det gøres på en enkel måde.

3. Kommissionens forslag til en ændring af den fælles markedsordning for landbrugsprodukter for perioden 2021-2027

– *Præsentation og udveksling af synspunkter*

KOM (2018) 0394

Rådsmøde 3624 - landbrug og fiskeri – bilag 2 (samlenotat side 20)

EUU alm. del (17) – bilag 600 (udvalgsmødereferat side 728, meddelelse om landbrugspolitikken behandlet 16/3-18)

Miljø- og fødevarerministeren: Her sker der kun mindre tilpasninger, hvor sektorstøtteprogrammer fremadrettet bliver en del af den strategiske plan.

Samlet set er der bestemt gode takter i reformforslaget. Rammerne for politikken er dog stadig baseret på mange krav og tunge processer, så er en opgaverne herfra er at prøve at få Kommissionens intentioner om en grøn, enkel og markedsorienteret politik gjort til virkelighed.

4. Markedssituationen for landbrugsvarer

– *Orientering*

Rådsmøde 3624 - landbrug og fiskeri – bilag 2 (samlenotat side 23)
EUU alm. del (17) – bilag 368 (udvalgsmødereferat side 555, senest
behandlet i EUU 26/1-18)

Miljø- og fødevareministeren: Her vil jeg alene fremhæve, at prisen på sukker er faldet i takt med udfasningen af kvoterne. Det vil formentlig få visse lande til at ønske, at der være en støtte. Det vil vi fra dansk side argumentere imod.

5. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Siden sidst

Miljø- og fødevareministeren: Her vil jeg orientere om en dansk sag ved EU-Domstolen (C-239/17). I skal holde tungen lige i munden undervejs.

Østre Landsret har anmodet EU-Domstolen om en præjudiciel afgørelse. Der er tvivl om, hvorvidt sanktionen for overtrædelse af krydsoverensstemmelseskrav skal beregnes på grundlag af støtten i det år, hvor overtrædelserne finder sted, eller i det år, hvor overtrædelserne konstateres.

Svaret har økonomisk betydning i den danske sag "Teglgaard og Fløjstrupgård". De har udvidet deres støtteberettigede areal mellem "overtrædelsesåret" og "konstateringsåret". Dermed bliver støttenedsættelse tilsvarende større, hvis konstateringsåret anvendes.

Landbrugsstyrelsen brugte oprindeligt overtrædelsesåret. Men efter en udtalelse fra Kommissionen i 2013 om at anvende konstateringsåret ændrede man praksis. Regeringen har derfor i sagen argumenteret for, at det er konstateringsåret, der skal anvendes.

I maj 2018 fremsatte generaladvokaten forslag til afgørelse, hvorefter støttenedsættelsen skal beregnes på grundlag af overtrædelsesåret.

Generaladvokatens forslag er altså ikke i overensstemmelse med Kommissionens opfattelse – og dermed heller ikke den nuværende danske praksis. Der er imidlertid tale om et forslag, som EU-Domstolen ikke er forpligtet til at følge, når den afsiger dom i løbet af efteråret.

Herefter skal Østre Landsret tage stilling til den nationale sags videre forløb. Landsretten er bundet af EU-Domstolens fortolkning. Den pågældende sag er valgt som prøvesag for i alt 26 landmænd, der har anlagt retssag.

35. Europaudvalgsmøde 13/6 2018

Det er en lidt kompliceret sag, og hvis I vil vide mere, findes der et orienteringsnotat oversendt i august 2017 – her kan man blive klogere eller forvirret på et helt andet niveau.

Mødet sluttede kl. 12.05